

Prooemium ad historiam Lausiacam [Sp.]

Προοίμιον τοῦ βίου τῶν ἀγίων πατέρων

Ἐν ταύτῃ τῇ βίβλῳ ἀναγέγραπται ἐνάρετος ἀσκησις καὶ θαυμαστὴ βίου διαγωγὴ τῶν μακαρίων καὶ ἀγίων πατέρων μοναχῶν καὶ ἀναχωρητῶν τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, πρὸς ζῆλον καὶ μίμησιν τῶν τὴν οὐράνιον πολιτείαν ἔθελόντων κατορθοῦν καὶ τὴν εἰς βασιλείαν οὐρανῶν ἄγουσαν βουλομένων δόδεύειν δόδον· καὶ γυναικῶν πρεσβυτίδων καὶ ἀοιδίμων θεοπνεύστων μητέρων μνῆμαι, τῶν ἀνδρείων καὶ τελείω φρονήματι τοὺς τῆς ἐναρέτου ἀσκήσεως ἀθλους ἔξανυστασῶν, πρὸς ὑπογραφμὸν καὶ ἔρωτα τῶν ἔθελουσῶν τὸν τῆς ἐγκρατείας καὶ ἀγνείας ἀναδήσασθαι στέφανον· διὰ τὸ τὸ ἀνδρός τινος παγκρατίστου καὶ τῇ γνώμῃ πολυμαθοῦς καὶ τὸ ἥθος εἰρηνικοῦ καὶ τῇ καρδίᾳ εὔσεβοῦς καὶ τῇ διανοίᾳ θεοφιλοῦς, καὶ πρὸς τοὺς δεομένους τῶν χρειῶν κοινωνικοῦ, καὶ αὐτῇ κορυφῇ τῶν ἀξιωμάτων διὰ χρηστότητα τρόπων πολλῶν λογάδων ἀνδρῶν προτετιμημένου, καὶ τὸ ὅλον τῇ δυνάμει τοῦ θείου πνεύματος φρουρουμένου, ἐπιτάξαντος ἡμῖν, μᾶλλον δὲ, εἰ χρὴ τάληθὲς εἰπεῖν, πρὸς τὴν τῶν κρειττόνων θεωρίαν τὸν νωθρὸν ἡμῶν νοῦν διεγείραντος πρὸς μίμησιν καὶ ἄμιλλαν τῶν ἀρετῶν τῆς 4 ἀσκήσεως τῶν δούλων καὶ ἀθανάτων πνευματικῶν ἡμῶν πατέρων καὶ τῶν ἐν ἀρεσκείᾳ θεοῦ ἐν σκληραγγίᾳ πολλῇ τοῦ σώματος βεβιωκότων· ὡς ἀναγραψαμένους ἡμᾶς τοὺς τῶν ἀνικήτων ἀθλητῶν βίους διαπέμψασθαι τούτῳ, ἀνακηρύττοντας ἐνὸς ἔκαστου τῶν μεγάλων τὰς ἐναργεῖς ἀρετάς. ἔστι δὲ ὁ τοῦ θείου τούτου καὶ πνευματικοῦ πόθου ἐραστὴς ὁ ἄριστος τῶν ἀνδρῶν Λαῦσος, ὁ μετὰ τὴν τοῦ θεοῦ ὁπὴν φύλαξ τεταγμένος τῆς ἐνθέου καὶ εὔσεβοῦς βασιλείας. Ἔγὼ τοίνυν ὁ καὶ τῇ γλώττῃ ἀπαίδευτος καὶ πνευματικῆς γνώσεως ἀκροθιγῶς πως γενισάμενος καὶ τοῦ καταλόγου τῶν ἀγίων πατέρων πνευματικοῦ βίου ἀνάξιος, δεδοικὼς τὸ ὑπὲρ ἐμὲ ἄμετρον τῆς ἐπιταγῆς μέγεθος, δυσανησχέτουν τῷ ἐπιτάγματι, πολλῆς δεομένως καὶ σοφίας τῆς ἔξωθεν καὶ πνευματικῆς συνέσεως· ὅμως καταίδεσθεὶς πρῶτον τὸ σπουδαῖον τῆς ἀρετῆς τοῦ εἰς ταύτην τὴν ἐπιταγὴν ἡμᾶς διεγείραντος, ἀναλογισάμενος δὲ καὶ τὴν τῶν ἐντυγχανόντων ὡφέλειαν, δεδιώς δὲ καὶ τὸν ἐν τῇ εὐλόγῳ παρακοῇ κίνδυνον, τῇ προνοίᾳ πρῶτον ἀνατεθεικώς τὸ γενναῖον ἐπίταγμα καὶ πολλῇ προσεχείᾳ χρησάμενος, τῇ τῶν ἀγίων πατέρων πρεσβείᾳ πτερούμενος, ἐνέβην εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ σκάμματος, καὶ ὡς ἐν ἐπιτομῇ τῶν γενναίων ἀθλητῶν καὶ μεγάλων ἀνδρῶν τὰ ἔπακρα μόνον ἄθλα τε καὶ σημεῖα ἀναγραψάμενος, οὐ μόνον ἀνδρῶν ἀοιδίμων κατωρθωκότων πολιτείαν ἀρίστην ἀλλὰ καὶ γυναικῶν μακαρίων καὶ εὐσχημόνων ἄκραν πολιτείαν ἔξασκησασῶν. Καὶ τῶν μὲν τὰ ἱεροπρεπῆ πρόσωπα αὐτοπροσώπῳ θέᾳ ἰδεῖν κατηξιώθην, τῶν δὲ προτελειωθέντων ἐν τῷ σκάμματι τῆς εὔσεβείας παρὰ θεοφόρων ἀθλητῶν τοῦ Χριστοῦ τὴν οὐράνιον τούτων πολιτείαν μεμάθηκα. πολλὰς δὲ πόλεις καὶ πλείστας κώμας, σπήλαιον τε ἄπαν καὶ πάσας σκηνὰς τῆς ἐρήμου τῶν μοναχῶν, πεζῇ τῇ πορείᾳ περινοστήσας θεοσεβείας σκοπῷ μετὰ πάσης ἀκριβείας, ἀ μὲν αὐτὸς ιστορήσας ἀνεγραψάμην, ἀ δὲ παρὰ τῶν ἀγίων πατέρων ἀκήκοα, ἄθλους μεγάλων ἀνδρῶν καὶ ἀνδρειοτέρων τῆς φύσεως γυναικῶν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα ἐνσημάνας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ἀπέσταλκα τῇ τῶν θείων λογίων φίλῃ ἀκοῇ σου, ἀνδρῶν ἀρίστων καὶ θεοφιλῶν ἐγκαλλώπισμα καὶ τῆς πιστοτάτης καὶ θεοφιλοῦς βασιλείας ἀγλαΐσμα, γνήσιε καὶ φιλόχριστε δοῦλε θεοῦ 5 Λαῦσε, ἔγχαράξας κατὰ τὴν προσοῦσαν ἐμοὶ βραχύτητα ἔκαστου τῶν τοῦ Χριστοῦ ἀθλητῶν ἀρρένων τε καὶ θηλειῶν καὶ τὸ ἀοιδίμον ὄνομα, ἔξηγησάμενός τε ἀπὸ πολλῶν καὶ πάνυ μεγάλων ἄθλων ἔκαστου ὀλίγους καὶ σφόδρα βραχεῖς, προστεθεικώς τῶν

πλείστων καὶ τὸ γένος καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν τόπον τῆς μονῆς. Ἐμνημονεύσαμεν δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κατορθωσάντων μὲν εἰς ἄκρον τὴν ἀρετὴν, διὰ δὲ τὴν μητέρα τῆς ὑπερηφανείας τὴν καλουμένην κενοδοξίαν εἰς ἔσχατον βάραθρον καὶ πυθμένα ἥδου κατενεχθέντων, καὶ τὰ ἐκ μακρῶν χρόνων καὶ πολλῶν κόπων κτηθέντα αὐτοῖς ἐπέραστα καὶ περιμάχητα τῆς ἀσκήσεως κατορθώματα ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ ὑπὸ τοῦ τύφου καὶ τῆς οἰήσεως διαρρυέντα· χάριτι δὲ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ προνοίᾳ τῶν ἀγίων πατέρων καὶ συμπαθείᾳ σπλάγχνων πνευματικῶν ἐξαρπασθέντων τῶν τοῦ διαβόλου δικτύων καὶ ταῖς εὐχαῖς τῶν ἀγίων τὸν πρότερον ἀνακτησαμένων ἐνάρετον βίον.